

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-4-265 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-02/72-18
Karar Tarihi : 19.01.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

B. RAPORTÖR : Mustafa Okan ALPAY

C. BAŞVURAN : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - Kale Seyahat Ltd. Şti.
Ayazpaşa Mah Otogar İçi NO:6-L Saray/Tekirdağ
- Lüks Yonca Seyahat Ltd. Şti.
İstanbul Otogarı İstanbul
- Aydın Turizm
Büyük İstanbul Otogarı No:137 B.Paşa/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: İstanbul-Çerkezköy güzergahında yolcu taşımacılığı alanında faaliyet gösteren firmaların anlaşarak tek fiyat uyguladıkları iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda, ilgili pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin anlaşarak tek fiyat uyguladıkları iddia edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 19.08.2011 tarih ve 6055 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan, 17.11.2011 tarih ve 2011-4-265/İİ-11-192.MMÖ sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen, 13.01.2012 tarih ve 2011-4-265/ÖA-12-256.MOA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; başvuruya konu teşebbüslerin Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği yönünde bir bulguya ulaşılmadığından, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

Dosya mevcudu bilgileri çerçevesinde, ilgili ürün pazarı "karayolu ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı pazarı"; ilgili coğrafi pazar ise "İstanbul-Çerkezköy güzergahı" olarak tespit edilmiştir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Değerlendirme

Yapılan başvuruda İstanbul-Çerkezköy güzergahında yolcu taşımacılığı alanında faaliyet gösteren firmaların anlaşarak tek fiyat uyguladıkları iddia edilmektedir. Ancak yapılan önaraştırmada elde edilen bilgilerden, ilgili pazarda tek fiyat uygulanmadığı gibi, firmaların

12-02/72-18

indirimli ve normal olmak üzere 2 ayrı fiyatlarının bulunduğu anlaşılmaktadır. Nitekim Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının belirlediği, İstanbul-Çerkezköy güzergahında 2010 yılı için geçerli olan şehirlerarası otobüs taşımacılığı taban fiyatı (.....), inceleme dönemi itibarıyla uygulanan fiyatların (.....) arasında değiştiği belirlenmiştir. Taban fiyatın belirlendiği 2010 yılı başından, inceleme dönemine kadar motorindeki fiyat artışının yaklaşık %25 olması taban fiyat ile uygulanan fiyatlar arasındaki farkı önemli ölçüde açıklamaktadır.

50 Bunun yanında, başvurunun yapıldığı dönem, yaz sezonu olması nedeniyle, talebin canlandığı bir dönemdir. Sektörün yapısı gereği, talebin canlandığı zamanlarda, kapasite sınırlılığı sebebiyle fiyatlarda eş zamanlı hareketler gözlenmesi iktisadi açıdan açıklanabilir bir durumdur.

Öte yandan, ilgili pazarda verilen hizmet homojendir. Diğer bir ifadeyle otobüs firmalarının benzer araçlarla, benzer ikramlarla aynı hareket noktasından kalkarak aynı varış noktasına ulaştıkları görülmektedir. Bu durumda, yolcuların tercihlerini belirleyen temel unsur bilet bedelleri olmaktadır. Teorik olarak, kapasite kısıtı bulunmayan firmanın düşük fiyat vermesi durumunda yolcuların tamamına hizmet vereceği söylenebilir. Bu durumda, mevcut diğer firma veya firmalar aynı fiyat seviyesine inmek veya piyasadan çıkmak arasında seçim yapmak zorunda kalmaktadırlar. Diğer bir ifadeyle, piyasanın oligopolistik yapısı nedeniyle, 60 ilgili pazarda çok farklı fiyat seviyelerinin uygulanması mümkün değildir.

Yukarıda yer verilen bilgi ve değerlendirmelerden, inceleme konusu dönemdeki fiyatların 2010 yılı için öngörülmüş bulunan kanuni taban fiyattan çok farklılaşmadığı ve artışların yaz sezonunun başlamasına paralel olarak talebin canlanmasından kaynaklandığı, ayrıca tek fiyat uygulamasının bulunduğu dair bir tespitin de bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, dosya konusu iddialara yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

70 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.